

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina Lir 3.000

Letna naročnina » 6.000

Letna inozemstvo » 8.000

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVIII. - Štev. 38 (1420)

Gorica - četrtek, 23. septembra 1976 - Trst

Posamezna številka Lir 150

Nemiri in iskanje v italijanski Cerkvi In spet se je majala zemlja

Predsedstvo Italijanske škofovske konference (CEI) je sredi septembra imelo svoje zasedanje. Ob zaključku so izdali posebno izjavo za tisk. V tej izjavi najprej spomnijo na bližnje zasedanje CEI, ki bo od 30. oktobra do 4. novembra. Kot glavni predmet bodo škofje obravnavali »Evangelizacijo in človeški napredek«. O tem se že dalj časa razpravlja po vseh italijanskih škofijah. Iz teh razprav in predlogov bodo škofje na svojem skupnem zasedanju povzeli tudi nekaj praktičnih sklepov.

UPORNOST ZOPER CERKVENO VODSTVO

Nato preide izjava na nekatere vidnejše težave sedanjega časa v italijanski Cerkvi. Prva taka težava je upornost zoper cerkveno vodstvo. To upornost se nanaša najprej na samega sv. očeta Pavla VI. Mnogi izkrikujejo njegov nauk, trdijo škofje, in ovirajo njegovo delo za prenovu Cerkve v duhu zadnjega koncila. To mora vse verne spodbujati k še večji privrženosti sv. očetu in k še večji vnemi na področju karitativnosti in prenovitve krščanskega življenja. Škofje sami izražajo sv. očetu svojo solidarnost in obljublajo molitve.

Toda predmet nasprotovanja ni samo oseba sv. očeta, ampak tudi številni škofje. Del tiska in javnega mnenja jim očita neiskrenost in jim oporeka pravico, da govorijo in učijo celoten nauk Kristusa, kakor tudi pravico, da vodijo svojo škofijsko čredo po določilih vesoljne Cerkve.

Takih zgledov v Italiji ne manjka. Naj samo spomnimo na nekatere škofje, ki so v večji meri predmet nasprotovanja: kardinal Colombo v Milanu zaradi svojega posega v zadevi splavov v Sevesu; kardinal Poletti v Rimu zaradi posegov glede opata Franzonija in marksizma; kardinal Siri v Genovi, ki na splošno velja za »konservativnega«.

NEENOTNOST MED SKOFI

Škofovska izjava se pri tem sklicuje na apostolsko pismo »Octogesima adveniens«, ki daje navodila, kako naj nastopajo škofje Cerkve v reševanju sodobnih problemov: krščanske skupnosti morajo pod vodstvom Sv. Duha in v občestvu s škofom ugotoviti in izbrati, kaj je treba storiti, da se spremenijo in izboljšajo socialne, politične in gospodarske potrebe danega trenutka. Toda pri tem se ne sme izgubiti izpred oči, da morajo ta prizadevanja za napredek človeške družbe upoštevati tudi obči blagor celotne skupnosti. Škofje ne smejo pri tem iskanju postopati vsak po svoji glavi, temveč biti povezani z drugimi škofi v državi, da ne bo eden rušil, kar drugi zida.

Kot je videti, ima škofovska izjava pred očmi nekatere pojave med italijanskim episkopatom, ko so nekateri škofje ob raznih priložnostih, zlasti še ob kampanji za razporoko, hodili svoja pota ali ostali vsaj nejasni v svojih izjavah in navodilih.

ZADEVA »SEVESO«

Na koncu se izjava ustavi ob zadevi »Seveso«. Poudari, kako se ob nekontrolirani industrijski rasti dogaja, da se interesi človeka podredijo dobičku. Iz takih nesrečnih primerov, kot je sedaj zastrupljanje v Sevesu, se pa rodijo tudi hudi moralni problemi.

Eden teh, pravijo škofje, je bolešno vsiljevanje legaliziranega splava. Gre za tragedijo še nerojenih otrok, njihovih družin, mater in ne nazadnje cele družbe. Najhuje je, da hočejo določene sile izrabiti primer Sevesa za umor nerojenih otrok tudi iz evgenetičnih razlogov, to je iz samega strahu in možnosti, da bi se kak otrok rodil prizadet. Taka možnost je vendar pri vsakem novem otroku. Saj vemo, da so se zmeraj rodili in se rodijo tudi prizadeti otroci. Zaradi tega predsedstvo CEI znova potrjuje nedotakljivost pravice do življenja, pravice, ki se ne začneja šele ob rojstvu, temveč ob otrokovem spočetju.

V tej izjavi predsedstva Italijanske škofovske konference je videti zaskrbljenost škofov zaradi rušenja cerkvene discipline in neenotnosti med samimi škofi, ki gre za praktične probleme sedanje italijanske družbe, probleme, ki so istočasno tudi moralnega ter disciplinskega značaja: prej razporoka, zdaj abortus, odnos do marksizma, do »kristijanov za socializem«, do v politiki zavzetih duhovnikov in podobno. Pri tem išče enotnost, ki je ni več, in rešitve, ki niso lahke.

Obsojeni slovenski časnikar

Italijanska časopisna agencija Ansa je sporočila, da je bil v Ljubljani obsojen časnikar Viktor Blažič. Sodilo ga je okrajno sodišče in ga obsodilo na dve leti zapora, češ »da je širil neresnične in zlobne vesti o jugoslovanski politiki zlasti še o zunanji politiki«. Krivda da mu je bila dokazana.

Ob tej kratki novici italijanske agencije velja, da se človek zamisli. Gre namreč za obsodbo človeka, ki je povedal svoje misli in nič drugega. Ker te misli in sodbe niso bile v skladu z uradnim gledanjem sedanjega jugoslovanskega vodstva, je postal »kriv protidržavne propagande«. Kaj ima sedanje vodstvo jugoslovanskega režima v zakupu vso politično modrost? Ali je nezmotljivo? Govori se namreč, da je bil Blažič obsojen tudi zaradi člankov, ki jih je bil svoj čas napisal v »Kaplje«, poleg člankov v tržaškem »Zalivu«.

V 18. številki »Kapelje« je Blažič razmišljal o neki novi slovenski reviji. O tej reviji pravi, da »bi morala odpreti svoje strani vsakomur, ki ima kaj povedati in temu svetu kaj reči... Ne gre za to, da bi se vsi zgnetli pod eno streho in zopet postali čreda, kakor smo postali med vojno, še bolj pa po njej, temveč gre prav za to, da čreda prenehamo biti in da se začnemo razločevati taki, kakršni v resnici smo.«

Tako je Blažič zapisal v »Kapljah«, ko je bil na čelu slovenske partije Stane Kavčič. Danes, ko jo vodi Franc Šteinc, se mu te besede štejejo v zlo, kajti Slovenci naj bodo še nadalje čreda, partijski prvaki pa njeni pastirji. To je novi duh Helsinkov.

Bomba v hrvaški cerkvi v New Yorku

V hrvaški cerkvi sv. Rafaela v New Yorku je 16. septembra eksplodirala bomba. Eksplozija je povzročila škodo, a ne človeških žrtev. K tej cerkveni skupnosti so pripadali ustaški teroristi, ki so preusmerili ameriško letalo pretekli teden zato, da bi zbudili pozornost svetovne javnosti na hrvaško vprašanje.

Starim ruševinam so se po potresu 6. maja pridružile še nove, ki sta jih povzročila silna sunka v sredo 15. septembra ob 5.15 in 11.20

Odmev majskega potresa se je komaj dobro polegel. Na vrsti so bili obračuni, nesoglasja in načrti za bodočnost. Zaključili so se pregledi stavbenih izvedencev; vsak je vedel, če hišo lahko popravi ali ne in koliko odškodnine bo dobil. V precejšnji zmešnjavi in v znamenju raznih spekulacij, ki spremljajo kot senca vsako katastrofo v Italiji, so se ljudje vendar skrbno pripravljali na bližajočo zimo. Nihče ni več govoril o novih potresih. Dolga vrsta pomladanskih sunkov se je izčrpala in v poletnih mesecih so seizmografove konice mirovale.

V soboto 11. septembra pozno popoldne sta dva nova sunka ustavila vse načrte in sanje o bližnji obnovi porušениh vasi v zgornji Furlaniji, Karniji, Beneški Sloveniji in Kanalski ter Soški dolini. Kar je bilo še načetega ali slabo popravljenega, je novi potres dokončno izbrisal. Ljudje so bili tokrat skoraj vsi na varnem in po dveh dneh se je že zopet govorilo o obnovi, še hitrejši in temeljitejši.

Sobotni sunek so skoraj vsi sprejeli kot labodji spev majskega potresa, kot zadnji krčeviti zamah pred dokončnim počitkom. V ponedeljek in torek sem obiskal nekatere vasi v osrčju potresnega področja. Čeprav so nastale nove težave in je bilo treba prištevati k prejšnji škodi še novo, se ljudi ni loteval obup in strah.

Proti vsakemu predvidevanju pa je v sredo zjutraj 15. septembra ob 3.30 zemlja zopet rahlo zalavovala in ob 5.15 nas je silen sunek, ki je dosegel osmo stopnjo in pol Mercallijeve lestvice, vrgel iz postelje. In tudi zdaj ni bilo še konca. Ob 11.21 je sunek dosegel deveto stopnjo.

V krajih, ki predstavljajo središče potresnega področja, ni zdaj ostalo pokoncu več ničesar. V mnogih vaseh so po majskem potresu kljubovalno vzdržali trdno zgrajeni zvoniki kot znak upanja za bodočo obnovo vasi. Zdaj je spodbujalo tudi večino teh: tako v Pušji vasi (Venezona), v Montemarsu, v Bili (S. Giorgio di Resia), v Osojanih (Oseacco) in drugje. V ljudeh se je zlomil odpor, strah je prekipel v obup.

VELIKO PRESENEČENJE

Strokovnjake je novi potres presenetil prav kakor preproste ljudi. Na vrsti so sedaj nove razlage in teorije, a mislim, da lahko vsi

izvedenci priznajo z besedami srbskega učenjaka Vukasinića, da spadajo napovedi za bodoče potrese bolj v okvir umetnosti in čarovnije kakor pa znanosti.

Danes občutijo bližajoči potres še samo nekatere živali, človek pa je take nagone izgubil na poti evolucije in se mora danes zanašati na aparate, ki jih je sam izumil. Posebna tenkočutnost se je verjetno še ohranila pri redkih posameznikih, katerim pa seveda nihče ne verjame.

Tudi o vzrokih potresa niso mnenja enotna. Strokovnjaki italijanskega inštituta za geofiziko in prav tako ljubljanski ter dunajski izvedenci se strinjajo, da je potres v Alpah normalen pojav, ker da so le-te manjša tvorba in se še niso ustalile. Njihov nastanek pa je povzročilo nenehno gibanje kontinentov. Premiki nastajajo v veliki globini, ki je ni mogoče prav točno določiti in imajo odmeh tudi na površju.

Da so vzhodne Alpe že staro potresno področje, priča predvsem zgodovina po Kristusovem rojstvu. V teh krajih so namreč zabeležili velike potrese v 3., 8., 12., 14., 17. in današnjem 20. stoletju. Najmočnejša potresa sta bila v 14. stoletju in sicer v letih 1348 in 1367, ki sta dosegla baje deveto in deseto stopnjo Mercallijeve lestvice.

Težko pa je pomniti potresov, ki bi trajali toliko časa kakor letošnji in menda ni bilo nobenega, ki bi se ponovil z enako močjo v istem letu. Srbski učenjaki pa se strinjajo s sovjetskimi, ki trdijo, da so letošnji potresi tesno povezani z madeži, ki so se pojavili na soncu.

NOVI PROBLEMI

Zaradi novih sunkov je bilo dvanajst mrtvih; od teh so nekateri preminili tudi zaradi strahu. Nekateri vasi v hribovskih predelih so zaradi poškodovanih cest še zdaj odrezane od sveta in jih dosežejo samo helikopteri. Posebno na Tolminskem in Kobariškem je sedanji potres prizadel mnogo večjo škodo kakor maja meseca. Vasi v Breginjskem kotu, zlasti Breginj, Podbela in Sedlo so prenehale obstajati. Povsod zgolj ruševine.

Pomoč prizadetim tako na italijanski kakor na slovenski strani je zgledna. Italijanska vlada je že določila prvo finančno pomoč za popravilo škode. Posebni vladni komisar Zamberletti pa je bil pooblaščen, da lahko izredno hitro sprejema nujne ukrepe. Kakor po majskem potresu je prva pomoč precej učinkovita, težave pa se bodo začele, ko se bo prvi zalet dobre volje izčrpal.

Položaj potresnega področja se je tudi znatno zapletel, ker mnogo prebivalstva zaradi obupa zapuša svoje vasi in se preseljuje v letoviške kraje ob morju, ki so znatno varnejši pred sunki in nudijo po končani poletni sezoni mnogo stanovanjskih prostorov. Gradež, Lignano, Bibione in drugi kraji so že sprejeli nad 20.000 ljudi, povečini žensk, otrok, starcev.

Moški pri zdravih močeh in mladina na srečo ostajajo in se lotevajo vsaj začasne priprave stanovanj za svoje družine. Nihče se več ne pohujšuje nad tesnimi prikolicami in preprostimi lesenimi barakami. Važno je zapustiti pred zimo šotore. V to smer bi bilo si-

cer treba delati že takoj od pomladi. Barake so bile v prvem času zavržene kot znak bede in kot sumljiva zgradba, ki po prenehanju prve pomoči lahko za dolgo ostane. Zalostni primeri v dolini Belice na Siciliji so vsem znani.

Resnejša kakor začasno preselejevanje ljudi v letoviške kraje pa je izselitev v tujino. Baje se je v teh mesecih izselilo iz Furlanije in Beneške Slovenije okoli 10.000 ljudi, od katerih se večina verjetno ne bo več vrnila. Nujno bi bilo zato vsakomur čimprej preskrbeti vsaj začasno streho, kjer lahko dovolj mirno preživi zimo in okrepi v teh mesecih zlomljeno voljo in upanje v bodočnost.

Ljudje, ki se odseljujejo k morju naj bi se tudi ne razkropili, ampak ostali, kolikor je mogoče, vsi vaščani in občani povezani med seboj. Kakšno važnost ima ta enotnost posebno za naše beneške rojake, je prav lahko razumeti: v tujem okolju je namreč tkivo njihove narodne zavesti, narečne govorice in ljubezni do svojega pristnega okolja, že ranjeno od dolgoletnega raznarodovanja, na novo izpostavljeno nepričakovani preizkušnji.

POTREBA POSEBNE VZGOJE

Ponavljajoči potresni sunki so dali marsikomu misliti, če je sploh učinkovita obramba proti potresu. Menda se vsi strinjajo, da neposredna obramba ni mogoča; to se pravi, da se ne da s kakim sredstvom onemogočiti ali oslabiliti potresni sunek. Možna pa je priprava na potres. Tu seveda pride na dan možnost oziroma nezmožnost posamezne države pri študiju potresnih področij, pri usmerjanju razvoja človeških naselbin na takih področjih in predpisov o graditvi in trdnosti vsake stavbe.

Medtem ko so podrobne raziskave potresnih področij precej zaostale, so načini zidave protipotresnih poslopj dosegli neko stopnjo popolnosti, katero bi bilo treba pri obnovi furlanskih in beneških naselbin do kraja upoštevati. To bi bila prva važna in odgovorna poteza, ki bi zagotovila prebivalstvu določeno stopnjo varnosti.

Že od danes naprej pa bi se moralo poskrbeti za neko civilno vzgojo, ki naj bi se začela že pri otroku in na podlagi katere bi vsak vedel, kako se mora obnašati tik pred potresom, med potresom in po njem. Priče, ki so doživele zadnji potres na Kitajskem, pripovedujejo, da je tam vsak človek vedel, kaj mora narediti in da ni zaradi potresa nastala nobena posebna zmešnjava.

V Furlaniji je gotovo veliko ljudi izgubilo življenje, ker o potresu niso ničesar vedeli in so tiste kratke trenutke, ki so sledili prvemu rahlemu sunku, usodno zapravili v napačnem početju. Večina ni vedela, ali je bolje zapustiti hišo ali ostati v njej, kateri del hiše je varnejši, kako je treba začeti z delom med ruševinami, da pravočasno prideš do preživelih itd. V tistem trenutku se je pred človeka postavilo na stotine vprašanj z neznanim odgovorom.

S primerno vzgojo bi bilo škode in še posebno žrtev veliko manj. Naj bo ta nesreča vsem in še posebno političnim voditeljem opomin, da pride vzgoja državljanov ob vsaki priložnosti, a še posebno v nesrečah, zelo v poštev.

D. COTAR

Zaključek hrvaškega Marijinega leta

Pred tisoč tristo leti so Hrvati prvič prišli v stik s Petrovim sedežem v Rimu in tako vstopili v skupnost krščanskih narodov. Pred tisoč leti pa je kraljica Jelena, ki jo zgodovinarji imenujejo »mater kraljevstva in zaščitnica vdov in sirot«, postavila prvo znano cerkev, posvečeno Mariji, božji Materi, v Solinu, stari rimski Salonii, pri Splitu.

V počastitev teh zgodovinskih obletnic, ki obenem pričajo o samoniklosti in državnosti hrvaškega naroda, kar so imeli hrvaški škofje verjetno tudi pred očmi, je bilo lani 8. septembra oklicano hrvaško Marijino leto, ki se je slovesno zaključilo v Solinu v nedeljo 12. septembra.

Slovesnosti je vodil papežev posebni doposlanec kardinal Franjo Šeper. Navzočih je bilo še šest drugih kardinalov, okoli 30 škofov in 500 duhovnikov iz Hrvaške, ostale Jugoslavije ter drugih krajev sveta. Velike pozornosti je bil deležen starosta hrvaških misijonarjev jezuitski pater Ante Gabrić, ki že skoro pol stoletja deluje v Bengaliji (Indija), medtem ko mati Terezija, tudi najavljena, zaradi nujnih opravkov v Indiji ni mogla priti. Udeležba vernikov je bila mogočna, nad 50.000 oseb.

Slovenski udeleženci so imeli svoje bogoslužje v novi cerkvi sv. Obitelji (sezidana je bila v letu 1972) v petek 10. septembra zvečer. Pobožnost je vodil ljubljanski škof in metropolit dr. Jože Pogačnik. V pridigi je povezal letošnje marijansko leto pri bratskem hrvaškem narodu z marijanskim letom v vsej Cerkvi leta 1954. Takšna leta naj bi globlje osvetlila vlogo in pomen Matere božje v naši vernosti.

V soboto 11. septembra je bilo v stolnici sv. Duja v Splitu bogoslužje božje besede pod naslovom »Pota edinosti in mira«. Poleg domačega kardinala Šeperja so bili navzoči še kardinali König z Dunaja, Marty iz Pariza, Lekai iz Ostroga (Madžarska), Luciani iz Benetk ter Bertoldi in Oddi iz Rima (prvi je bil dalj časa nuncijev tajnik v kraljevski Jugoslaviji, drugi pa je vodil nekaj let nunciaturo v novi Jugoslaviji ter bil izgnan, ko je bil Stepinac imenovan za kardinala).

Slovesnosti so se med drugimi udeležili še marsejski nadškof Etchegaray kot predsednik evropske škofovske konference, nadškof iz Wrocław (Poljska) Gulbino-vicz, škof gradiščanskih Hrvatov iz Zelenega (Eisenstadt) Laszlo in slovenski metropolit dr. Jože Pogačnik.

Po prebranju papeževga pisma je v imenu srbske pravoslavne Cerkve spregovoril episkop Boca. Dejal je, da lahko te slovesnosti mnogo prispevajo k skupni zakladnici pravih evangeljskih razmerij v življenju hrvaške katoliške in srbske pravoslavne Cerkve, ki že stoletja živita pod istim nebom.

»Stoletja — je dejal — so nas obdarila z mnogovrstno versko rastjo, obremenila pa so nas tudi z žalostnimi nesporazumi, napačnim razumevanjem, napakami in grehi. V preteklosti smo bili drug drugega tem bližje, čim bolj smo bili blizu Bogu in Kristusu in kadar smo se najbolj zavedali svoje krščanske, človeške in slovenske solidarnosti. To je zgodovinska priložnost, ki nam mora mnogo pomagati, da se rešimo žalostnih nesporazumov. Vsi moramo k temu nekaj prispevati.«

Nato je povzel besedo vrhovni voditelj

islamske verske skupnosti v Jugoslaviji Hadžibadić. Dejal je, da tako evangelij kot koran učita, da smo vsi otroci enega očeta in zato bratje med seboj. Zal se nismo med seboj vedno vedli v duhu evangelija in korana. V prihodnosti moramo biti muslimani in kristjani drug do drugega najprej strpni, potem solidarni in bratsko povezani.

Sledili so še pozdravi zastopnikov raznih krajevnih Cerkva, ki jih je vsakdo izrekel v svojem jeziku.

Pri sklepni slovesnosti 12. septembra je kardinal Šeper v svoji pridigi zastavil tudi vprašanje, kaj je krščanstvo dalo hrvaškemu narodu in koliko je hrvaško ljudstvo do sedaj uresničilo evangelij. Npr., kako je z molitvijo po domovih, kako s preklinjanjem, kako z verskim znanjem. Zlasti v mestih prihaja zelo majhen odstotek k verskemu pouku. Odkrito je opozoril še na eno »mučno in bolečo stvar«: na visoko število splavov. Neki zagrebški časopis da je poročal, da je bilo v SR Hrvatski lani opravljenih 42.000 legalnih splavov in da je bilo med dekleti, ki so splavile, presenetljivo veliko srednješolk. Za prihodnost je kardinal priporočal zvestobo Kristusu in Cerkvi. Tega dvojega ni mogoče ločiti, čeprav bi to nekateri želeli.

Zdi se, da je na edinost znotraj Cerkve mislil tudi papež Pavel VI. V pismu kardinalu Šeperju, s katerim ga je imenoval za svojega zastopnika na solinskih slovesnostih, je med drugim zapisal: »Naj krščanski Hrvati tudi vnaprej občutijo, kako jih te slovesnosti spodbujajo, da ostanejo odločne priče in dejavni dediči krščanstva, ki so ga prejeli od prednikov, ter da bodo varovali tesno povezanost s Petrovim naslednikom in svojimi škofi.«

★ V Frankfurtu v Zah. Nemčiji je te dni odprt mednarodni sejem knjige, ki je posvečen zlasti Latinski Ameriki. Nad 4.100 založniških podjetij iz 67 držav razstavlja okoli 278.000 naslovov, od katerih jih je 83.000 izšlo letos. Münchenska založba Paul List Verlag je ob tej priložnosti predstavila nemški javnosti knjigo »Jugoslovanska pot«, v kateri so zbrani nekateri govori Josipa Broza Tita, prevedeni v nemščino.

Na Češkoslovaškem so razrešili dolžnosti dva podpredsednika vlade ter ministra za kmetijstvo in prehrano. Odgovorni naj bi bili za letošnje slabo žetev, pomanjkanje mesa in zaostajanje v živilski industriji. Zaradi tega bo morala vlada nameniti precej dolarjev za uvoz žita, prehranbenih proizvodov in krme.

Klic iz Beneške Slovenije

Bil sem pri njih na potresnem področju in so mi rekli: »Od vseh smo pozabljeni, zelo se čutimo osamljene. Skromno se preživljamo: s kosom kruha in krompirjem, ki nam ga dajo.« Te in podobne besede sem slišal v vasicah hribovite Beneške Slovenije. Večina hiš je porušeni. Ljudje so še vedno pod šotiri in mnogo jih je, ki še ne vedo, kam bodo preseljeni na zimo.

Čutim skoraj za svojo dolžnost, da se obrnem na vas, dragi rojaki, ki prebirate

OD TEDNA DO TEDNA

Na izredni seji je Andreottijska vlada odobrila zakonski odlok, ki določa 163 milijard lir dodatnega prispevka za pomoč prizadetim krajem v Furlaniji-Juljski krajini. Denar za dodatni prispevek bo vlada dobila s povišanjem cene stavne listke »Totocalcio« od 300 na 350 lir in z uvedbo izredne enkratne pristojbine na avtomobile. Od nje so oproščeni vsi imetniki vozil do 10 konjskih sil ter vsi lastniki vozil v pokrajinah Videm in Pordenon.

Po 44 letih neprekinjene oblasti, ki so jo izvajali socialdemokrati na Švedskem, je preteklo nedeljo pri volitvah prišlo do spremembe: zveza meščanskih strank je porazila socialdemokrate in z njimi povezane komuniste. V novem švedskem parlamentu bo imel blok meščanskih strank 189 sedežev (centristi 86, konservativci 55, liberalci 39), opozicija pa 169 (socialdemokrati 152, komunisti 17). To pot je prvič volila mladina od 18. do 21. leta, ki pa ni podprla dosedanjih nosilcev oblasti. Verjetno bo novi ministrski predsednik Faellin, vodja kmečke centristične stranke, medtem ko je dosedanji ministrski predsednik Olof Palme že najavil svoj odstop.

Volitve so bile tudi na Malti. Tam pa je sedanjemu vodji laburistične stranke Mintoffu uspelo ohraniti 34 sedežev, medtem ko je nacionalistična stranka Georgea Oliviera ostala pri 31. Mintoff zagovarja politiko nevtralenosti in se naslanja zlasti na Libijo in Kitajsko, Olivier pa je zaahodno usmerjen.

Ameriški državni tajnik za zunanje zadeve Henry Kissinger se je pretekli teden mudil v Tanzaniji, Zambiji in Južnoafriški republiki. Kissinger se je v Tanzaniji pogovarjal s predsednikom Nyererejem, v Zambiji pa s predsednikom Kaundom. Oba sta mu izjavila, da če Kissingerju ne bo uspelo zadovoljivo rešiti prenosa oblasti od belcev na črnsko večino v Rodeziji, bo prišlo do obširnega gverilskega vojskovanja. V Južni Afriki se je Kissinger nato sestel s predsednikom bele manjšinske vlade v Rodeziji Ianom Smithom in ga pozval, naj do leta 1978 pripravi prenos vlade na demokratično večino, to je na črnsko prebivalstvo. Kissinger se je razgovarjal tudi s predsednikom južnoafriške vlade Johnom Vosterjem.

Treba bi misliti na podelitev samostojnosti Južnozahodni Afriki, Namibija imenovani, ki jo upravlja Južna Afrika ter dati več svobode črnskemu in mešanopoltemu prebivalstvu.

V kraju Moatize v vzhodnoafriški državi Mozambik je umrlo v pregovorniku 140 rudarjev.

»Katoliški glas« in vas prosim, da pomagajo po svojih močeh omiliti stisko naših beneških Slovencev, ki so nam blizu po jeziku, krvi in veri. Vsi, posebno pa starejši, so zaskrbljeni, kako jim bo dano preživeti zimo, ki je že pred durmi.

Potresence obiskujejo razne komisije, o katerih je bolje ne izrekati sodbe. Ena je gotovo: premalo se potrudiijo za osebni stik s posamezniki, zato so jim tuji njih problemi. Ker stanujem kot salezijanec v Vidnu, mi je Beneška Slovenija blizu in dobro znano vse, kar tare trenutno naše rojake. Pogosto grem k njim; vedno bi jim rad kaj prinesel, jih opogumil in razvedril ter jim povedal, kdo jih je obdaroval.

Naj povem, kaj bi rojaki, h katerim zahajam, trenutno najbolj potrebovali: precejšnje število močnih gorskih čevljev, rjuhe, plahte in odeje za postelje ter debele volnene nogavice. Vse to je ostalo zasuto pod grobljami.

Novi potresni sunki so v beneških gorskih vaseh napravili več strahu kot materialne škode. Vse pa muči misel: se bo to še ponovilo in v koliki meri?

Bres dvoma nas je potres pobratil z dragimi beneškimi Slovenci. Ali ne bi bilo lepo, če bi mogel ob vašem sodelovanju osrečiti tiste družine, ki se čutijo od vseh pozabljene? Do sedaj sem prejel v denarju le nekaj drobtin, s katerimi sem komaj zmogel odpreti svojo dobrodelno akcijo. Če jo hočem razširiti, potem potrebujem vašega razumevanja in vaše pomoči. Lahko ste gotovi, da se vas bodo potresenci iz Beneške Slovenije z globoko hvaležnostjo vedno spominjali.

Denarne prispevke in druge darove sprejemajo: podpisani, via Don Bosco 2, 33100 Udine, Italija; iz prijaznosti pa tudi ga. Ana Brezigar, Katoliška knjigarna - Libreria Cattolica, Piazza della Vittoria, 34170 Gorizia-Gorica, in rev. Anton Resen SDB, via dell'Istria, 34100 Trieste-Trst.

Ljuzje Gorkič, Udine-Videm

POROČNO SLAVJE

Zakon je velik zakrament, čeprav se njegove milosti, ki jih je Kristus zaslužil s svojo odrešilno smrtjo na križu in s svojim vstajenjem, delijo s skromnim zunanjim znamenjem medsebojnega privoljenja ženina in neveste. Obhajanje poroke naj bo zato slovesno, a obenem tudi preprosto, ker oboje mora biti izraz pristnega krščanskega veselja ob izrednem dogodku in ob izrednih darovih, ki jih prejmeta poročenca.

Skupno in neprisiljeno sodelovanje ob tem viru milosti zahteva za vse poročenca enako zunanjo slovesnost, da se pri tem poudarja enakost človeškega dostojanstva in dostojanstva božjega otroštva vseh vernikov.

Obhajanje poroke se ne sme zamenjati s folkloristično predstavo, ki napravi iz svetega obreda bolj ali manj posvetno razkazovanje. Tudi slavje, ki sledi liturgičnemu obredu v cerkvi naj bo v mejah zmernosti in dostojnosti, kot se spodobi za tako odločilen dogodek v življenju.

Odpoved razkošju, ki je v nasprotju s toliko revščino ubogih doma in po svetu, mora narediti poročno slavje znamenje ljubezni do bližnjega, ki je ubog in zapučen.

Zarobljenec naj bo prepuščen, kako naj omeji razkošje pri poroki in kako naj pomagajo drugim v izpolnjevanju zapovedi ljubezni.

Tudi z izrecnimi deli telesnega ali duhovnega usmiljenja naj pokažejo svojo darujočo ljubezen, h kateri jih Bog kliče po zakramentu sv. zakona.

Zato naj se ženinu in nevesti pri pripravi razloži berila in ves liturgični obred pri delitvi zakramenta, tako da bo vse poročno slavje res izražalo odrešilno delo Kristusovo za nas ljudi in bo spodbuda k lepemu krščanskemu zakonskemu življenju.

„Pravljica“ o pastirici Urški?

V poročilu o dveh številkah Literarne lista, ki sta priložena zadnjemu izidu revije »Srečanja« (Nova Gorica), se tržaški slovenski dnevnik posebej zaustavi (dne 8. avgusta letos) ob članku »Trubarjeve pridige zoper zidanje romarske cerkve na gori Skalnici pri Gorici«. Predstavitev tega članka je v tržaškem listu naslednja:

Avtor pravi, da se je po zmagi fevdalcev slovensko ljudstvo, ki se je borilo za staro pravdo, zateklo k nadnaravni pomoči in »čudežem«, kar je vzbudilo pri Trubarju odpor proti tistim, ki so izkoriščali stisko slovenskega ljudstva. Protestantski pridigar je nastopil proti pojavom malikovanja ter je s svojimi prepričljivimi pridigami in sočnim jezikom razgalil ozadje gradenj romarskih cerkva, kakor tudi pravljico o pastirici Urški Ferligojevi iz Grgarja.

K temu sledi še »napredna« razlaga:

To branje je zanimivo zategadelj, ker obstaja sorodnost med stališči protestantskih pridigarjev izpred 400 let ter stališči, ki jih prav v našem času zagovarja rimski opat Giovanni Franzoni.

Takšno poročanje je seveda v hudem nasprotju s pisanjem le tedna dni poprej v istem listu, ko se je poročevalec na isti strani v članku proti nadškofu Margottiju vneto zavzemal za usodo svetogorske milostne poboje, ki da je v času po zadnji vojni, ko bi morala biti vrnjena na Sveto goro, tedaj že na jugoslovanski strani, prav na predvečer izginila iz goriške stolnice. Samo nekaj dni pozneje pa je v istem listu Sveta gora in njena zgodovina označena kot »pravljica«! Verjemi takšnemu pisanju, kdor more!

Poleg tega pa, če preberemo že navajani članek v omenjenem literarnem listu, ne moremo mimo ugotovitve, da gre za hudo pomanjkanje v celotni potvorbi (Literarni list št. 2, str. 21). Pisec Jožko Humar nasilno povezuje zgodovinske dogodke in prostorske daljave in razen tega njegovo izvajanje ne odgovarja naslovu, ker ne gre v resnici za posebne Trubarjeve pridige

proti Sveti gori, ampak le za odlomke iz drugih Trubarjevih govorov oz. zapiskov. Takšen spis, ko vsebina ne odgovarja naslovu, bi že na maturi ocenili negativno. In takšen tudi je!

Pisec navaja odlomke iz Trubarja po letnicah in sicer takole: 1558, 1562, 1567, »osemindvajset let pozneje«, »pozneje«. Navedbe arhivskih virov ni nikjer. Samovoljna je nadalje trditev, da se je slovensko ljudstvo (šele) po zmagi fevdalcev zateklo k nadnaravni pomoči in k »čudežem«. Pri tem navaja letnico 1515, letnico velikega slovenskega kmečkega punta. Toda ta punt je potekal na Koroškem, Kranjskem in Stajerskem, torej precej daleč od Goriške, v tistih časih slabih družbenih in prometnih zvez, toliko bolj daleč.

In še: svetogorski dogodki so bili leta 1539, svetogorska cerkev končana leta 1544. To pa je bilo že dolgo prej, preden je prišla (dokončna) zmagaz fevdalcev (da bi ljudstvo videlo potem edini izhod iz svoje položaja v »čudežih«), zakaj kmečki nemiri so se še nadaljevali. Slovensko-hrvaški kmečki upor je prišel leta 1572, na Goriškem 1713.

To pa dokazuje kvečjemu zgrešenost piščevih trditev, saj nam, tudi če sprejmemo prostorske razlike, kaže prej na to, da se je slovenski kmečki sloj upiral, a je obenem tudi verjel v nadnaravno pomoč in »čudeže«. In večina slovenskih ljudi nas še danes verjame.

Zato je očitno, da je namen takšnega cenenege pisanja in tudi za lase privlečenega franconijskega primerjanja samo smešenje vere in vernih ljudi.

—ek

■ Tito trpi na akutnem obolenju jeter, zaradi česar so mu zdravniki priporočili večtedenski počitek ter ustrezno zdravljenje. Zaradi tega sta bila preložena na kasnejši čas obisk danske kraljice Margerite in njenega moža princa Henrika ter obisk predsednika francoske republike Giscarda D'Estainga, ki bi moral biti pretekli teden.

OKNO V DANAŠNJI SVET

■ Ob prazniku sv. Januaria se je v nedeljo ponovil »čudež sv. Januaria«, ki ga letos spomladi ni bilo, kar naj bi pomenilo hude dogodke (res je prišlo nekaj dni nato do silnega potresa v Furlaniji, kasneje na Kitajskem in drugih prirodnih nesreč). Po enourni molitvi se je strjena kri v posodicah utekočinila; neapeljski nadškof kardinal Ursi jo je pokazal zbrani množici in ob tem dejal: »Pravi čudež, ki ga ob tem dogodku pričakujemo naj bi bil osvoboditev od samoljubja, čutnosti in hudobije, ki je v nas.«

■ Kitajska vlada je zavrnila sožalne brzojavke, ki so jih ob Maovi smrti poslale sovjetska, vzhodnonemška, bolgarska, češkoslovaška, poljska in mongolska partija. Pač pa je bila v Pekingu objavljena sožalna brzojavka, ki jo je poslal državni svet Madžarske. Kitajski predstavniki so izjavili, da so sožalne brzojavke zavrnil, ker komunistična partija Kitajske ne vzdržuje stikov z gori omenjenimi partijami, kakor tudi zavrača partiji Francije in Italije, češ da sta »revizionistični«. Kitajski komunisti sodijo, da so resnično socialistične države poleg Kitajske edinele Albanija, Romunija, Sev. Koreja in Vietnam.

■ V vesolje sta poletela v ladji Sojuz 22 Valerij Bikovski in Vladimir Aksjonov. S seboj sta ponesla tudi fotografski aparat, narejen v Vzh. Nemčiji, s katerim bosta snemala sovjetsko ozemlje in ozemlje

Nemške demokratične republike, kot se komunistična Nemčija uradno imenuje. Koliko časa bosta sovjetska vesoljca ostala v vesolju, seveda ni znano. Rekord bivanja v vesolju imajo Amerikanci, ki so v »Skylab« preživeli 84 dni, medtem ko sta sovjeta Klimuk in Sevastjanov ostala v vesoljski ladji 61 dni.

■ Po odkritju skrivališča »Oboroženih proletarskih oddelkov« (NAP) v Rimu, pri čemer je bilo aretiranih šest levičarskih skrajnežev, so v Turinu zajeli še tri druge, med njimi Giuseppeja Sofio, ki je konec avgusta skupaj s sardinskimi banditom Mesino pobegnil iz jetnišnice v mestu Lecce.

■ Na otoku Javi razsaja kolera. V zadnjih dveh tednih je za to nalezljivo boleznijo umrlo že 50 ljudi.

■ Japonsko je prizadejal hud tajfun; do sedaj so našli 133 mrtvih, 32 pa jih pogrešajo. Brez strehe je ostalo 300.000 ljudi.

■ 80-letni misijonar brat Dominik Boldoni, ki je bil na kratkem obisku v domačem kraju (Brescia), se je ponovno vrnil v Tanzanijo. Predstojnik je prepričan, da se ne čuti ostati v Evropi, da ne more živeti brez svoje Tanzanije in tako so mu dovolili povratek v misijon. Na letališču v Iringu je doživel izreden sprejem. Pozdravili in sprejeli so ga mnogi misijonarji in veliko afriških kristjanov, ki imajo brata Dominika za svojega.

Edini obstoječi imperializem je sovjetski

To izjavo je pred kratkim dal Milovan Djilas, svoj čas prvi za Titom, dopisniku francoskega dnevnika »Le Figaro«. Sovjetska zveza je edina država na svetu, ki ljubosumno varuje naropana ozemlja, katera je pridobila v Stalinovem času. Ko grmi zoper zahodni imperializem, ki ga dejansko ni več, se predstavlja kot edina obstoječa imperialistična država.

Tudi sedanja Jugoslavija je po Djilasovem mnenju stalno izpostavljena temu imperializmu in od njega ogrožena. Bodočnost Jugoslavije je zaradi tega nejasna in njena usoda bo še bolj negotova, ko Tita ne bo več. Sovjeti bodo tedaj skušali izkoristiti nasprotja in nesoglasja v vrhovih partije ter nacionalno nezadovoljstvo med raznimi etničnimi skupinami. Vendar je Djilas prepričan, da bo Jugoslavija preživela sovjetsko vmešavanje, tudi za visoko ceno, kajti »pri nas se bo, v nasprotju kar se je zgodilo na Češkoslovaškem, vedno našel kdo, ki se bo pripravljen boriti.«

O notranjem položaju v Jugoslaviji meni Djilas, da je samo vladajoči vrh enoten, ne velja pa to za družbo. Sedanje razumnost je vse prej kot prežeto marksizma. Kmet obstaja naprej in »po Titovi smrti bomo uživali več svobode v poli-

tiki, umetnosti, leposlovju.«

V zunanji politiki bi se morala Jugoslavija bolj približati Evropi, kar pa ne znači priključiti se vojaškemu paktu Nato, ki je očitno postal severnoameriška in zahodnonemška domena. Politika »neuvrščenosti« je na praktičnem področju prinesla Jugoslaviji nedvomno neke koristi, saj je po njej postala priljubljena v državah Tretjega sveta in je razširila nanje svojo ekonomsko proizvodnjo; s političnega vidika pa njena uvrščenost ni ravno realistična, saj še vedno vztraja na preživljenem geslu razrednega boja in si je prav zato oddaljila svobodno Evropo.

Djilas je tudi dejal, da ne veruje v globalni spopad ved Vzhodom in Zahodom. O tem spopadu se vedno govorijo v Sovjetski zvezi in njenih satelitih, in to z namenom, da se utrdi položaj obstoječih režimov znotraj socialističnih držav. Z druge strani pa ostaja azijska nevarnost, tj. Kitajska, za Sovjetsko zvezo stalna moč, zaradi katere zlepa ne bo sprožila splošnega napada v smeri Zapada, kar pa ne pomeni, da ne bo še naprej pogoltnila te ali one države, ki ji bo zaradi premajhne čuječnosti ali odločnosti Zapada kot zrel sad prišla v roke kot je bil to zadnji čas primer z Angolo.

Praznik evropskega petja

Za nami je letošnje petnajsto tekmovanje pevskih zborov »Seghizzi« v Gorici. Pevke in pevci so se v štirih dneh vztrajno vrstili na odru goriške telovadne dvorane ter se merili v polifonskem in folklornem zborovskem petju. Izide tekmovanja prinašamo na drugem mestu. Goriško tekmovanje je že pravi festival evropskega zborovskega petja, saj se na njem vsako leto merijo številni domači in tuji pevski ansambli. V polifonski skupini zbori tekmujejo najprej v obveznih pesmih, nato še v skladbah proste izbire. Za folklorno kategorijo pa nastopajo v treh prosto izbranih narodnih pesmih (ki mnogokrat sploh niso izraz folklorne lastnega naroda, pač pa pobrane z vseh vetrov).

Letos smo imeli v polifonski kategoriji obvezne skladbe skoraj domačih avtorjev. Domačih namreč v smislu, da so delovali ali živeli na ozemlju naše dežele od Kopra do Ogleja. Skladbe so: Magnificat skladatelj G. Maineri za moške zборе, Forse vien fuori l'aurora F. Spongia za mešane ter Il duro scoglio N. Toscana za ženske zборе. To so vse primerne renesančne polifonske skladbe, ki so dale nastopajočim možnost, da v klasično vokalno umetnost pomerijo svoje sposobnosti.

Ze dolgo vrsto let opažamo, da na goriškem pevskem tekmovanju najbolj blestijo zbori iz vzhodnih držav. Madžarska, Bolgarija, Čehoslovaška, Poljska — to so navadno dežele, ki pošiljajo vrhunske zborovske skupine. Madžarska glasbena šola Bartoka in Kodalyja, bolgarske predelave nacionalnih melodij v avantgardne oblike, češki smisel tako za klasično polifonijo kot za sodobni motet: v teh okvirih se dobro, včasih odlično naščitirani zbori lahko suvereno gibljejo in briljantno nastopajo. Tako smo z zaviranjem poslušali apolitično izvajanje zbora Bela Bartok iz Budimpešte, ki nam je s svojim tako umetnim kot folklornim podajanjem pričaral zavidljiv svet čiste vokalne umetnosti. Pa spet čudovito in vzneseno petje češkega komornega zbora iz Sofije, ki je do refinjenosti in meja vokalnih zmogljivosti poustvaril edinstvene zvočne umetnine (npr. ptičje petje Kurbčinskega). Ne moremo tudi pozabiti subtilnega izvajanja češkega ženskega zbora z moderno polifonsko zasnovo (Magnificat Jana Hanuša ali Neumannov madrigal).

Med italijanskimi skupinami je gotovo pokazal zelo resno pripravo in učinkovito šolo akademski zbor iz Cagliarija na Sardiniji, ki je tudi v folkloru — med redkimi — zelo dostojno predstavil sardinsko narodno pesem. O zborih naše dežele moramo pa reči, da so sicer pokazali nekaj lepih interpretacij, vendar so včasih še preveč odmaknjeni od prave zlasti polifonske linearnosti in umerjenosti.

Naj posvetim še nekaj besed našim slovenskim zborom. Iz zamejstva sta nastopila dva, Mirko Filej iz Gorice ter Valentin Vodnik iz Doline, iz matične domovine pa komorni zbor iz Nove Gorice. Slednji je pod vodstvom Steljana Mavrija pokazal resne muzikalne težnje in se tako v polifonski kot folklorni skupini častno predstavil. Naj le spomnimo na Vrabčevi skladbi Bilečanko in Polko, pa tudi na resnost pri obravnavi Palestrinovega Agnus Dei iz »Missa Papae Marcelli«.

Zamejsko zborovsko dejavnost sta, kot že rečeno, zastopala zbori Filej in Vodnik. Goriške pevci so pod vodstvom Zdravka Klaniškega zapeli v polifonski skupini poleg obvezne pesmi še Asolov In purificatione Beatae Mariae Virginis ter Pahorjev Očenaš hlapca Jerneja. V folkloru pa so izbrali Mokranjčev Njst Svjat, Foerster-

jevo skladbo Spak ter Prelovčevu pesem Sedem si rož. Prva skladba bi tu seveda bolj spadala v polifonsko skupino. Zbor Filej je z letošnjim nastopom pokazal svoja trdna prizadevanja, ki so pa bolj izstopala v folklorni kot v polifonski kategoriji. Pri Pahorjevi skladbi bi z umerjenim tempom lahko dosegli večji učinek. Med skladbami v folklornem repertoarju bi dali prednost Prelovčevi. Na vsak način je goriški zbor zvočno lepo zvenel in si od njega čakamo tudi večjih dosežkov. Dolinski pevci so izbrali svoj program dokaj učinkovito (poleg obvezne še en madrigal O. Vecchija ter Vrabčevu Slovensko pesem, v folkloru pa naj omenim Soudaško) in so pod vodstvom Ignacija Ote pokazali primerno, čeprav ne še dovolj homogeno stopnjo pevске naščitiranosti. Glasovno je zbor Vodnik tudi dovolj izbran, da lahko z nadaljnjim študijem okrepi svoja umetniška prizadevanja.

Na goriškem pevskem tekmovanju je spet prišla do izraza stara polemika (ki se je vidno odražala tudi na zborovskem posvetu): kje so meje med narodno in umetno pesmijo. Ne mislimo tu reševati te brezkončne polemike. Vsekakor smo opazili, da marsikje zbori ne vedo, kaj sodi v polifonijo, kaj v folkloro, pri slednji pa še to, kaj moremo pravzaprav šteti za folkloro. Zato je bila morda primerna opomba enega izmed glasbenikov na omenjenem seminarju, češ da bi bilo pametno odpraviti razlikovanje med polifonijo in folkloro. V tem okviru bi vsaj v programskem delu zbori imeli manj problemov, obenem pa bi bili tudi verjetno bolj enotni pri sestavi sporedov.

Tekmovanje »Seghizzi« je na vsak način dokazalo, da je tak način preverjanja zborov še vedno aktualen in da nudi plodne perspektive za bodočnost, tudi s primernimi popravki ali spremembami.

ab

»Napredna« miljska občina

Kot poročajo časopisi, so v miljski občini odprli, poleg že obstoječega italijanskega, še oddelk slovenskega vrtca. Pretekli petek je bil na občini sestanek za starše, kjer so se predstavniki miljske občine ter predstavniki učnega osebja pogovorili o novi ureditvi vrtca. Novost bi torej bila v tem, da bo deloval skozi vse leto, izvzemši enega meseca počitnic. Urnik pa bo od 7. do 18. ure.

To je vsekakor pozitivno in koristno zlasti za tiste matere, ki so zaposlene izven doma. Ni pa »Primorski dnevnik« poročal o drugi novosti ali pa jo je enostavno zamolčal? To namreč, da je vodstvo kratkoma črtalo vse vmesne cerkvene praznike, tako božične kot druge. Dosledno s tem ukrepom bo seveda odpadla tudi verska vzgoja v vrtcu.

Ali ni bilo med starši nikogar, ki bi se potegoval za pravico, da sme in mora otrok v vrtcu doživati tudi versko vzgojo? Saj nam italijanska ustava jamči popolno svobodo in tudi ministrski program vsebuje obveznost verske vzgoje v vrtcih. Od kod miljski občini, da si lasti pravico vpeljati v vrtec ateizem?

Opomba ured. Kar se je zgodilo v miljski občini, se bo prej ali slej ponovilo v drugih občinah naše dežele, ki imajo levičarske uprave. To postaja reden pojav v celi državi, kjer so na vladi social-komunistične uprave. To je tudi naravno, saj je komunistična partija izrazito ateistična stranka, ki ne pozna pluralizma idej in vzgoje. Prav iz takih primerov moramo potegniti dva zaključka:

1. Če hočejo kristjani in demokrati ohraniti pluralizem in s tem demokratične svobosčine, se morajo zanje na vseh področjih boriti. Komunisti jim jih gotovo ne bodo ponujali.

2. Kar se danes dogaja v malem, se bo zgodilo v velikem, če pride PCI na oblast.

P. Lanuinus Sardoč umrl

Prejšnji teden je v Gorico prispela vest, da je v kartuziji v Farneti (Lucca) 16. septembra ponoči nenadoma umrl p. Lanuinus-Lojze Sardoč, naš goriški rojak.

Življenjska pot pok. Lojzeta Sardoča, ki se ga pripadniki starejše generacije gotovo še dobro spominjajo, je bila dokaj razgibana. Rodil se je 8. julija 1895 v Slivnem pri Nabrežini. Komaj štirileten se je s starši preselil v Gorico. Tu je dovršil slovensko učiteljsko in postal učitelj. Njegov prvo službeno mesto so bile Artvize pri Materiji v Istri. Nato je bil premeščen v Podgraje (Ilirska Bistrica), kjer je služboval kot nadučitelj do konca prve svetovne vojne. Po italijanski zasedbi je bil kot zaveden Slovenec aretiran skupno z mladšim bratom Dorčetom. Ker je potem ostal brez službe, je prišel k svaku Antonu Abuji ter postal solastnik in potnik znane goriške tvrdke »Brata Abuja«. To službo je opravljal do leta 1941. Vso dobo fašizma je bil sodelavec dr. Janka Kralja in Poldeta Kemperla. Poznali so ga vsi, od Trbiža do Reke, in ga cenili zaradi njegove poštenosti in premočrnosti.

Leta 1923 se je poročil z učiteljico Anico Bratuž iz znane Bratuževе družine. Po enem letu pa mu je žena na porodu umrla in z njo sinček Lojzek.

Leta 1941 je Lojze Sardoč stopil v kartuzijanski red. Kartuzija v Farneti je postala njegov novi dom. Tu je preživel tudi

Kamenčki

Predestinacija

Protestantski reformator Kalvin uči, da je Bog že od vekovaj določil, kdo bo zveličan in kdo bo pogubljen. To imenujemo predestinacija. Po njegovem nauku so torej eni določeni za zveličanje, drugi za pogubljenje. Proti temu »deštinu« človek ne more nič kot se ukloniti in moliti nedoumljiva božja pota.

Nekaj podobnega se je zgodilo tudi s srečanjem zamejskih kulturnikov, ki ga imenujemo Draga, ker se je v Dragi začelo. Ljubljanske rojenice so določile, da je Draga protijugoslovska. Organizatorji letošnje Drage so menili, da bodo njen »deština«, njeno usodo spremenili in so v ta namen izdali posebno izjavo. Poslali so jo številnim časopisom, radiu in televiziji. Izmed časopisov je bila v celoti objavljena samo v »Katol. glasu«.

Njihov trud je bil zaman. Tržaški slovenski dnevnik je v nedeljo 19. septembra namesto izjave prinesel članek, iz katerega je jasno razvidno, da se usoda Drage ne da spremeniti: predestinirana je, da ostane kot so v Ljubljani določili. Organizatorji naj se zato usodi uklonijo, ker proti njej ne morejo nič, kajti nedoumljiva so pota ljubljanskih prvakov.

Kljub temu pa vemo nekaj več kot Kalvin: vemo, da je možno spremeniti predestinacijo Drage. Zateče naj se v materinsko naročje Slovenske kulturno-gospodarske zveze. Če jo požegna SKGZ, ji bodo odpuščeni vsi dosednji grehi, zlasti ji bo izbrisan njen izvirni greh, da je bila spočeta in se je rodila brez očetovstva SKGZ. Če bo izbrisan ta izvirni greh, bo prišla milost iz Ljubljane in še kaj drugega z njo.

(r+r)

Štirje jetniki, ki so bili v goriških zaporih, so izkoristili potresno paniko v sredo 15. septembra ter ušli na prosto. V Trzinu so ukradli avtomobil ter se usmerili v svoje domače kraje proti Lombardiji.

Dve hudi prometni nesreči

Prva se je zgodila v Sloveniji na progi Ljubljana-Sežana med železniškima postajama Priserje in Notranje Gorice. Mednarodni brzni vlak »Direct Orient« je prešel rdečo signalno luč in z vso silo udaril v krajevni elektromotorni vlak, ki je pravkar izpeljal s postaje Priserje. Bilo je to v ponedeljek 21. septembra ob 5.51 zjutraj. Nesreča je terjala 17 smrtnih žrtev, ranjenih pa je bilo 43 potnikov. Zanimivo je, da je pred petimi leti prav tako prišlo na preserski postaji do nesreče, ko je iztiril potniški vlak.

Med drugimi sta pri zadnji nesreči izgubila življenje strojevodji obeh vlakov, mednarodnega brzca ter elektromotornega, zato bo težko ugotoviti, zakaj je strojevodja brzca spregledal rdeči signal. Je bila vzrok megla, trenutna nepazljivost ali utrujenost strojevodje? Preiskava bo skušala odgovoriti na ta in še druga vprašanja. Eno je gotovo: železniške nesreče so v Jugoslaviji vse bolj pogostne in dajo misliti, da ne gre samo za osebe, ki je morda preutrujenost, temveč tudi za druge objektivne razloge kot so zastarela signalizacija, nesodobni tiri in podobno.

Druga žalostna vest pa je v noči od ponedeljka 21. septembra na torek prišla iz Turčije. Malo čez polnoč je kakih 150 km od turške prestolnice Ankare strmoglavilo turško letalo »Boeing 727«, v katerem je bilo 147 potnikov ter 8 članov posadke. Vsi so bili ob življenju.

KRATKE NOVICE

■ V Rimu so 20. septembra proslavili 106. obletnico osvoboditve Rima izpod papeške oblasti. Ob tej priložnosti so radikalni pripravlili pohod, ki se ga je udeležilo 2.000 oseb. Udeleženci so zahtevali razveljavitev konkordata med Cerkvijo in državo. Istočasno je bila na Kapitolu svečana proslava, ki jo je vodil župan Argan, izvoljen na komunistični listi. Zavzel se je za sodelovanje med različnimi ideologijami, v številni Cerkev, pri ohranjanju »zgodovinskega Rima«.

■ Gianni Nardi, eden najbolj znanih desničarskih skrajnežev se je smrtno ponesrečil na španskem otoku Mallorca. Obtožen umora policijskega komisarja Calabreseja v Milanu je pravočasno pobegnil v tujino. Ob smrti je imel s seboj lažne dokumente in perujski potni list.

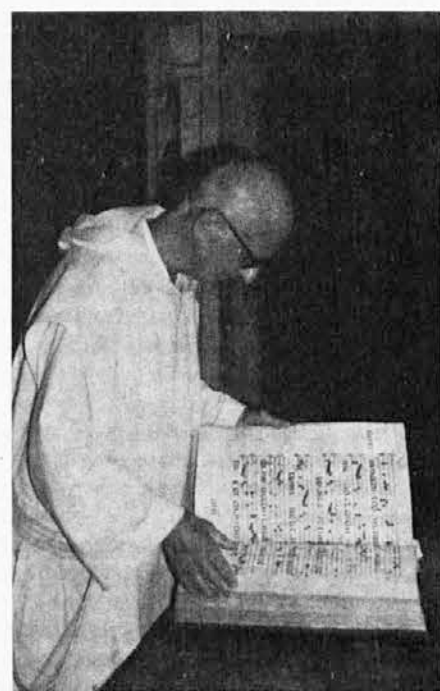
■ V Pekingu so se v soboto 18. septembra slovesno poslovili od pokojnega Mao cetunga. Pogrebna svečanost je bila na trgu Tien An Men. Zalni govor je imel predsednik vlade Hua-Kuo-feng.

škof Binh. Dejal mi je: »Iskal sem vas v Thu Duku in v Tam Haju. Prav, da ste

prišli. Tako se vam lahko osebno zahvalim za vse, kar ste storili v Vietnamu. Bodite

Misijonar Andrej Majcen (tretji od leve) somašuje z vietnamskimi in evropskimi sobratji

čas druge svetovne vojne. Čeprav je živel v zatišju samostanskih zidov, je vendarle od blizu spoznal in občutil vojne grozote. Septembra 1944 so namreč Nemci samostan opustošili in pobili dvanajst kartuzijancev in večje število civilistov, ki so se bili zatekli v kartuzijo. Bil je pravi čudež, da je p. Lanuinus ostal pri življenju.

Po vojni, in sicer leta 1949, je Lojze Sardoč prejel mašniško posvečenje. Novo mašo je pel v kartuziji v Farneti.

V strogem kartuzijanskem redu je našel to, česar mu svet ni mogel dati: notranjo srečo in mir. V kartuziji pa ni pozabil svojih rojakov in njihovih problemov; zanimal se je za vse ter z mislijo in molitvijo spremljal delo naših slovenskih ljudi. Ostal je do zadnjega diha zaveden Slovenec. Živel je svetniško, zato mu je Bog naklonil milost, ki ni dana vsem in ki bi si jo želel vsak zemljan: srečno smrt. Umrl je v spanju, potem ko je s svojimi sobratji še odpel zadnje večernice. Tiho, kakor je živel, je odšel po plačilo k Stvarniku, kateremu je bil vse življenje otroško vdan in zvest.

Naj mu bo lahka toskanska zemlja!

S TRŽAŠKEGA

Sv. Križ pri Trstu

V sredo 29. septembra bo obhajala svoj stoti rojstni dan naša vaščanka Uršula Bogatec, po domače Urška Kovačeva. Ob tej priložnosti ji vsi Križani iskreno čestitamo in želimo vse dobro, še posebej, da bi jo dobri Bog, ko bo prišla njena ura, vzel k sebi v večno domovino. Čestitkam se pridružuje tudi naš list, katerega zvesta naročnica je ves čas izhajanja.

Vabilo Slov. kulturnega kluba v Trstu

Vabimo na srečanje v Dragi, ki ga vsako leto izkoristimo za medsebojno spoznavanje in za to, da se s pomočjo predavateljev soočamo z našimi temeljnimi problemi. Letošnji predavatelji so sledeči: časnikar Sergij Pahor bo govoril 27. septembra; pisatelj Alojz Rebula 28. in psiholog Danilo Sedmak 29. septembra. Govorili bomo o temi: »Dol s kulturo?«.

Zbrali se bomo v Dragi v ponedeljek 27. septembra ob 9.30. Kdor se misli udeležiti srečanja, naj se prijavi odbornicam Anki Peterlin (tel. 211365) ali pa Maji Lapornik (te. 422172). Za hrano in prenočišče je poskrbljeno. - Odbor SKK

Zadnji evropski salezijanec je zapustil Vietnam

(2)

V nedeljo 11. julija sem začel svoj 12. noviciat (1976-77) s 13 novinci. Sestavljen sem bil iz sedemdesetih novincev, staro in novo in tudi najnovejšo o življenju v socialistični republiki. Z magistrovim namestnikom Petron De sva si delila duhovna predavanja. Novinci, ki so prejšnje šolsko leto (1975-76) obiskovali državno šolo, so bili zelo odprti in so me bili zelo veseli. Imel sem najlepše upanje, da bo šlo vse dobro.

Toda veselje je bilo kratko. V sredo 21. julija so mi na vladi povedali, da so odločili, da morajo vsi, ki so svoj čas dobili vstopno dovoljenje od »amerikanskih umazancev«, prostovoljno prositi za odhodno dovoljenje; pozeje pa da bodo zopet lahko prošli za vstopni vizum. Na formularju sem na vprašanje: Kdaj boste prošli za odhod? odgovoril: Ne vem. Uradnik je še dostavil: Sedaj, ko imamo kardinala,

24 škofov in sposobne domače duhovnike, niste nujno potrebni!

Tako se je končalo moje zadnje 12-dnevno magistrovanje. V petek 23. julija sem somaševal za novince in sobrate vseh hiš ter imel zadnji govor ali duhovno predavanje. Hotel sem biti sin pokorščine do konca. Sli smo k zajtrku, potem pa na avto. Srca so me trgala, iz vseh oči je deževalo, usta so nemela, le kak medel »Zbogom, zbogom, Abraham!« je bilo slišati. Bili so nepopisni in nepozabni trenutki! V letopisih bo pisalo: Prvi in zadnji misijonar je odšel in pustil nas Vietnamce same... Prvi Marijin blagoslov sva dala z g. Giacominom 2. oktobra 1952 naši družini v Hanoju. Dne 23. julija 1976 pa sem zopet dvignil svojo roko, da blagoslovim po Mariji to mlado salezijansko družino, ki šteje kakih 130 sobratov, po veliki večini mojih bivših novincev.

Na letališču sem se zopet srečal z 8 misijonarji Pariške družbe za zunanje misijone (ME de Paris) in z zadnjim francoskim jezuitom. Ze prejšnji dan sem bil pri njih v Velikem semenišču na poslovilnem kosilu. Prišel je tudi sajgonski nad-

prepričani, da ste dobro delali, vaši vietnamski sobratje so polni upanja. Bodite mirni: vaše delo bodo uspešno nadaljevali. Nadškof je pri omenjenem kosilu govoril tudi o misijonarjih ME de Paris, ki so skoraj 300 let delovali na Vietnamskem. »Sedaj imamo 24 škofov, več tisoč duhovnikov, redovnikov in redovnic in malo manj kot tri milijone kristjanov. Hvala vam, vrli misijonarji! Pa tudi vam, salezijancem in jezuitom, ki ste bili manj časa pri nas, pa ste mnogo naredili, lepa hvala! Kar ste zgradili, se ne bo podrla, ampak bo še naprej raslo. Imejte zaupanje!«

Končno je le prišel čas, da smo po vsevrstnih preiskavah naše prtljage, fotografij in perila — saj nisem vzel kaj prida s sabo — le zlezli v francosko letalo. Med tem sem ponavljal v srcu blagoslov Marije Pomočnice. Mladi vietnamski sobratje žive sicer v negotovosti, a imajo na razpolago dva gotova vira milosti: Jezusa v presv. Rešnjem telesu in Marijo. To so bile moje poslednje besede pri zadnjem duhovnem predavanju in zadnji utripi mojega misijonskega srca.

(Drugič naprej)

Župnija sv. Ane spet v ospredju

Župnik v naselju sv. Ane Alberto De Nadai je spet v ospredju pozornosti. To pot so poskrbeli za senzacijo tisti, ki se ne strinjajo z njegovim vodenjem župnije. Na preloženju cerkve, župnišča, zvonika, otroškega vrtca in celo nekaterih bližnjih hiš so se pojavili napisi, ki so brez dvoma naperjeni zoper župnika.

Tako beremo gesla kot »Don Alberto, dovolj!«, »Don Alberto, kaj mislite o molitvi?«, »Lefebvre ima prav«, »Don Alberto, koliko ti plača tvoj prijatelj Paiza«, »Don Alberto, kaj meniš o krizi poklicev?«, »PCI = SSSR«, »Komunizem je brezboštvo«.

Medtem si zagovorniki sedanjega župnika prizadevajo, da dosežejo sestanek z goriškim nadškofom msgr. Cocolinom in ga prepričajo, naj župnik De Nadai ostane. Nadškof je bil te dni odsoten iz Gorice, zato jih ni mogel sprejeti. Kot se je zvedelo, bo do srečanja prišlo ta četrtek na škofiji.

Romanje doberdobskih skavtov in skavtinj na Barbano

Vsako leto 15. septembra obiščejo Barbano slovenski romarji. Več časa smo o tem govorili tudi skavti in skavtinje iz Doberdoba in tako smo sklenili, da poromamo letos tudi mi na Barbano. Ze ob petih jutraj nas je predramil močan potresni sunek. Po potresu smo spet legli, a nismo mogli zaspati. Pričakovali smo, kdaj pokuka sonce, da se odpravimo.

Vsi smo se zbrali pred cerkvijo ter stopili v avtobus. Tu smo pozabili na strah, ker smo vsi pot prepevali. Petje so spremljali naši skavti s kitaro, harmoniko in trobento; cel ansambel smo imeli s sabo. Iz Gradeža na Barbano smo se peljali vsi z istim motornim čolnom. Čoln je rezal morske valove, veter se je igral z našimi lasmi, mi smo na ves glas prepevali, da je odmevalo daleč naokrog.

Ob 11^h smo se udeležili sv. maše, med mašo pa se je zemlja začela spet tresiti. Tada je mimo mene švignil Renco, ves bled je jeceljal »Potres, potres« in dirjal naravnost na prosto, kjer se je končno umiril. Večina ljudi pa misli, da so bratje skavti silno pogumni in da se ničesar ne bojijo. To sta potrdila Renco in Ajo, ki sta se med prvimi podala na prosto. Veliko ljudi je takrat zapustilo cerkev. Nekateri pa smo le ostali v svetišču. Jaz sem se čez nekaj trenutkov približala Franki. Nemo sva zrla druga v drugo. Mislim, da so vsi romarji tisti hip pozabili na vse druge težave in prošnje in so Boga prosili, da bi se zemlja vendarle enkrat umirila.

Izidi mednarodnega tekmovanja pevskih zborov v Gorici

V nedeljo zvečer se je zaključilo mednarodno tekmovanje pevskih zborov »C. A. Seghizzi«, ki je trajalo od četrta 16. t. m. dalje. Se prej se je zaključilo zborovanje evropskega zborovskega petja, ki je bilo prve dni prejšnjega tedna v Attemsovi palači in obravnavalo obdelavo narodne pesmi. Prisotni strokovnjaki iz raznih evropskih dežel so analizirali problem prirejanja narodnih pesmi v umetniškem smislu. Od Slovencev sta tu sodelovala glasbenika Radoslav Hrovatin iz Ljubljane ter Pavle Merku iz Trsta.

Tekmovanje pevskih zborov je tudi letos razvilo naše mesto, saj so se pevski zbori skozi štiri dni kar naprej vrstili na odru goriške velike telovadne dvorane in skupno z zvestim občinstvom kljubovali tudi nedavni potresni mrzlici.

Kot vsako leto, so tudi letos zbori nastopali v dveh kategorijah, v polifoniji ter folklori. Tega tekmovanja so se udeležili pevski zbori iz Jugoslavije, Italije, Češkoslovaške, Bolgarije, Romunije, Madžarske, Poljske in Španije. Zadnji trenutek je odločil svojo udeležbo francoski zbor iz Lyona, manjkala sta tudi dva jugoslovanska zbora, Slava Klavara iz Maribora ter Branko Krsmanović iz Beograda ter dva italijanska zbora iz naše dežele.

V naslednjih vrsticah prinašamo izide v obeh glavnih kategorijah zborov, in to prve tri oz. štiri zmagovalce.

POLIFONIJA

Mešani zbori: 1. Bela Bartok, Budimpešta, Madžarska; 2. Akademski zbor iz Poznanja, Poljska; 3. Minipolifonici iz Tri-

Po končanih cerkvenih obredih smo skavti in skavtinje zapustili otok in se s čolnom spet odpeljali v Gradež. »Kam pa sedaj?« smo se vprašale, ko so nas naši bratje, kar meni nič tebi nič, zapustili. Ostale smo tako brez družbe in seveda tudi brez glasbe. Tega ne bomo našim bratom skavtom zlahka odpustile. Vendar smo se tudi brez njih kar dobro počutile: pridobile smo celo dva nova člana za našo skavtsko organizacijo. Preživele smo res lep in zanimiv dan.

Brinjevka

Šport

VIII. športni teden v Števerjanu

V nedeljo 12. septembra se je začel v organizaciji SZ »Brd« v Števerjanu VIII. športni teden, ki je dal naslednje rezultate:

Ob 11. uri prvega dne sta se v Formentinijem parku srečali moštvi Britofa in Dolnjega konca. Zmagal je Britof s 7:5.

V ponedeljek 13. septembra se je športni teden nadaljeval s tekmo v šahu. Prvi je bil Marko Skorjanc, drugi Martin Srebernič, tretji Pierpaolo Cereani.

V torek 14. in v sredo 15. septembra je bilo tekmovanje v namiznem tenisu (ping-pong). Mlajši so se takole razvrstili: 1. Damjan Terpin, 2. Andrej Terpin, 3. Simon Terpin, 4. Franko Konzutti, 5. Marko Terčič. Odrasli pa so dosegli tele uspehe: 1. Marko Skorjanc (12 točk), 2. Rinaldo Dornik (10), 3. Klavdij Fattore (10), 4. Jožko Mužič (8).

V četrtek 16. septembra je bilo streljanje z zračno puško. Udeležencev je bilo zelo veliko, razvrstili so se pa takole:

mlajši: 1. Ivan Vogrič (15 točk), 2. Lejko Komjanc (12), 3. Martin Srebernič (8); sledijo Florijan Lango, Marko Terčič, Marino Lango in Damjan Terpin s 4 točkami. Največ točk, in sicer 16, je dosegla ekipa Marino Lango-Lejko Komjanc;

dekleta: 1. Karolina Cerani (16 točk), 2. Anica Gravnar (15), 3. Damjana Komjanc (11), 4. Mirijam Simčič (4). V ekipi sta zmagali Karolina Cerani in Anica Gravnar z 31 točkami;

odrasli: 1. Klavdij Fattore (26 točk); 2. Marko Komjanc (23), 3. Ivan Mužič (23). Ekipno so bili prvi Klavdij Fattore, Mirko Mužina in Aleš Pintar s 67 točkami.

V soboto 18. septembra je bila na sporedu lahka atletika in tekmovanje v maratonskem teku.

V teku na 100 metrov je zmagal Marko Terčič v času 15,05", drugi je bil Marino Lango (16,07"), tretji Pavel Cerani (18,03").

denta, Italija; 4. Akademski zbor Cagliari, Italija. Komorni zbor iz Nove Gorice je dosegel sedmo mesto.

Moški zbori: Prva nagrada ni bila podeljena. 2. Illersberg, Trst; 3. Pevecky sbor Jested, Liberec, Češkoslovaška. Slovenska zamejska zbora M. Filej ter V. Vodnik sta dosegla šesto oz. sedmo mesto.

Ženski zbori: 1. Bela Bartok; 2. Komorni zbor iz Sofije, Bolgarija; 3. Minipolifonici iz Trento; 4. Jested iz Libereca.

FOLKLOR

Mešani zbori: 1. Bela Bartok; 2. Poznan; 3. Trident, Komorni zbor Nova Gorica je dosegel peto mesto.

Moški zbori: 1. Illersberg; 2. Ernes Grion, Tržič; 3. Jested, Liberec; 4. Mirko Filej, Gorica. Zbor V. Vodnik je dosegel peto mesto.

Ženski zbori: 1. Komorni zbor iz Sofije; 2. Jested, Liberec.

Celotno tekmovanje je ocenjevala žirija v dveh odsekih. Prvi je predsedoval prof. Vito Levi iz Trsta, drugi pa prof. Cecilia Seghizzi iz Gorice. Od slovenskih glasbenikov je bil v žiriji prof. Egon Kunej iz Celja.

Na zaključni slovesnosti v nedeljo zvečer sta umetniško vodstvo in žirija podelili zasluzna priznanja vidnejšim glasbenikom naše dežele, ki so dali velik doprinos na področju zborovske glasbe. Med nagrajenci je bil tudi tržaški skladatelj Ubald Vrabec.

Izven tekmovanja je v nedeljo popoldne nastopil mladinski zbor Osnovne šole Trinovo iz Ljubljane, ki je predvajal vrsto lepih slovenskih skladb.

Sledijo Andrej Terpin, Florijan Lango in Simon Terpin.

V teku na 250 metrov je bil prvi Marino Lango (38,04"), drugi Marko Terčič (40,43"), tretji Simon Terpin (44,02").

Met krogle: 1. Marino Lango 10,90 m; 2. Damjan Terpin 8,50; 3. Marko Terčič 8 m. Sledijo: Franko Konzutti, Pavel Cerani, Simon Terpin, Florijan Lango, Andrej Terpin.

Met diska: 1. Marino Lango 19,50 m; 2. Marko Terčič 14,30; 3. Pavel Cerani 14,20. Sledijo Franko Konzutti, Peter Komic, Florijan Lango, Andrej in Simon Terpin.

Proga v maratonskem teku je šla s Trga svobode po Gaberskem koncu, po Sovenci do Dvora in nazaj na Trg svobode. Progo je bilo treba preteči dvakrat. Prvi je bil Florijan Lango; 2. Marino Lango; 3. Marko Terčič; 4. Armand Vogrič; 5. Pavel Cerani.

V nedeljo 19. septembra sta se za zaključek VIII. športnega tedna pomerili v nogometu ob prisotnosti 250 gledalcev moštvi Britofa in Dolenjega konca. Zmagal je Dolenji konec z rezultatom 6:5.

■ V Trstu je prišlo do drznega roparskega podviga. Neznani zlikovci so v popoldanskih urah prišli v podružnico št. 2 Tržaške hranilnice v ul. Carducci (nasproti deželne palače), zaprli uradnike v varnostno sobo in odnesli 128 milijonov lir plena.

Sv. Avguštin o težkih časih

Tako je sv. Avguštin govoril vernikom svojega časa: »Kadar koli nas zadevajo stiske ali trpljenje, je to nam v opomin in poboljšanje. Saj nam božja beseda ne obljublja miru, varnosti in spokojnosti, temveč evangelij govori o preizkušnjah, stiskah, pohujšanju. Toda kdor bo vztrajal do konca, ta bo rešen. Kaj je namreč imel dobrega v življenju človek, odkar je zaslužil smrt, odkar je zaslužil prekletstvo, od katerega nas je Kristus odrešil? Zato ne smemo mrmrati, kakor so mrmrali nekateri izmed njih, kot pravi apostol, in so jih kače pokončale. Bratje, kaj tako izrednega trpi dandanes človeški rod, češar niso trpeli očetje? Ali kdaj trpimo tako, kakor vemo, da so oni trpeli? Najdeš ljudi, ki mrmrajo nad svojimi časi, češ da so bili časi naših očetov dobri. Kaj pa, ko bi bilo mogoče, da bi oni živeli v časih očetov, in bi mrmrali? Misliš namreč, da so bili pretekli časi dobri, ker niso bili tvoji.

Ce si bil rešen od prekletstva, če veruješ v Sina božjega, če si bil poučen v svetem pismu ali ga vsaj dobro poznaš, se čudim, če meniš, da je imel Adam dobre čase. In tvoji predniki so podedovali po Adamu, Adam je pa tisti, ki mu je bilo rečeno: V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh in boš obdeloval zemljo, iz katere si vzet, in ona ti bo rodila trnje. To je zaslužil, to je prejel, to je dobil po pravični božji sodbi.

Zakaj torej misliš, da so bili pretekli časi boljši kot so tvoji? Od tistega Adama do današnjega Adama je delo in pot, trnje in osat. Ali je minil potop? Ali so minili časi vojn, lakote, potresov, ki so o njih napisana poročila zato, da bi v naših časih ne mrmrali zoper Boga? Kakšni časi so torej bili! Ko o njih slišimo in beremo, ali nas ne obide groza? O da bi rajši bili hvaležni za naše čase, kakor pa da zaradi njih mrmramo!«

DAROVİ

Za sklad Katoliškega glasa: Alojzija Legiša od Sabličev (Jamlje) 2.000; M. G. 5.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: družina Vicchi 10.000 lir.

K. A. iz Gorice daruje za Katoliški dom in za sklad Katoliškega glasa po 10.000 lir.

Za slovensko duhovnijo v Gorici: družine Budin-Spacapan v spomin pok. Stan-kota Pertot 25.000 lir.

Za cerkev v Rupi: družina K. A., Gorica, v spomin Tončke Povodnik 10.000 lir.

Za sklad »Pastirčeka«: M. Z. 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: 2.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: N. N. 10.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Tončka Grahov ob rojstvu Liane 2.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: dr. Alojz Antonac 5.000; Lojzka Skabar 5.000; Silva in Nino v spomin sina za zastavo sv. Jerneja 5.000; ista za obnovitev openske cerkve 5.000; Škerlavaj-Suligov Angela za zastavo sv. Jerneja 10.000; sestre N. N. v spomin Marije Škerlavaj 32.800; N. N. ob marijanskem shodu 30.000; Pio Ulian v spomin žene Wande 20.000; družina Peter Vidau za zastavo sv. Jerneja 20.000; razni 4.000 lir.

Za potresence: rojaki iz ZDA 83.000 lir; K. J. iz Avstrije 500 šillingov.

Za misijone: Antonija Ščuka 5.000 lir. Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

Povratak na sončno uro. V noči med soboto 25. in nedeljo 26. septembra bo v Italiji zopet začela veljati sončna ura. Zato bo treba porinuti kazalce ur za 60 minut nazaj.

Slovenska duhovnija v Gorici. Sv. maša za bolehe ljudi bo v cerkvi sv. Ivana na rožnovensko soboto 2. oktobra ob 15.30 (treh in pol popoldne).

Vzgojni zavod Alojzjevšče (ul. don Bosco 11, Gorica) sprejema prijave gojencev za šolsko leto 1976-77. Prijava je potrebna tako za tiste gojence, ki pridejo na novo kot za one, ki so bivali v zavodu prejšnja leta in bodo tudi letos.

Solska maša za otroke slovenskih osnovnih šol v Gorici bo pri Sv. Ivanu v petek 1. oktobra ob 9. uri.

Solska maša za dijake slovenskih srednjih šol v Gorici bo v petek 1. oktobra, in sicer ob 9. uri za vse višje srednje šole, ob 10. uri za dijake enotne srednje šole. Dijaki naj se ob 8.30 zberejo v šolskih prostorih, ki bodo letos za vse slovenske srednje šole v ul. Alviano 18 (bivše malo semenišče).

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice bo imelo sejo v ponedeljek 27. septembra ob 20.30 v Katoliškem domu. Po tej seji bo razgovor o letošnji Cecilijanki (okrog 21. ure). Vabljeni vsi naši organisti in pevskotvorne cerkveni in prosvetnih pevskih zborov.

Seja ZSKP bo v ponedeljek 4. oktobra na sedežu v Gorici.

Glasbena šola bo tudi letos delovala kot lani v naslednjih centrih: Gorica (na Placuti); Števerjan (župnijski dom F.B. Sedeja); Standerž (mladinski dom A. Gregorčič); Doberdob (župnijski dom). Vpisovanje za Gorico bo na Placuti v petek 1. in v soboto 2. oktobra od 16. do 18. ure. Pouk bo v naslednjih instrumentih: klavir, orgle, violina, kitara, blok-flavta in harmonika.

Ravnateljstvo učiteljskega »A.M. Slomšek« v Trstu sporoča, da bo šolska maša v petek 1. oktobra ob 8.45 v župni cerkvi pri Sv. Ivanu. Isto ravnateljstvo tudi sporoča, da bo z novim šolskim letom od 5. novembra dalje na zavodu deloval tudi peti dopolnilni letnik. Informacije daje in vpisovanje sprejema tajništvo.

Družba »Ente italiano per la conoscenza della lingua e della cultura slovena«, katere sedež je bil več let v isti hiši kot je Tržaška knjigarna, se je za stalno preselila v ul. Valdirivo 30/II. Za informacije in vpis se zainteresirani lahko obrnejo na tajništvo, ki posluje vsak dan, razen v sredo in soboto, ob 17.30 do 19.30. Nova telefonska številka je 64459.

SSG iz Trsta bo predvajalo veseloigro »Champagnol ali vojak po sili« v Kulturnem domu v Trstu: v petek 24. septembra ob 20.30 abonma red A premierski; v soboto 25. septembra ob 20.30 abonma red B prva sobota po premieri; v nedeljo 26. septembra ob 16. uri abonma red C prva nedelja po premieri. Predstava je veljavna za lanske abonma. V četrtek 30. septembra ob 20.30 bo v gledališču Verdi v Gorici predstava iste igre za goriški abonma.

Srečanje letošnjih romarjev v Sv. deželo bo v nedeljo 26. septembra ob 17. uri v Marijinem domu v Rojanu (ul. Cordaroli, 29). Ogledali si bomo filmske posnetke, diapozitive in fotografije, ki so jih pripravili udeleženci.

Zgodovina Cerkev. Pod vodstvom J.B. Duroselle in E. Jarry in ob sodelovanju 30 francoskih kulturnikov evropskega slovesa je izšla zgodovina »Krščanske družbe«, v kateri so dogodki v Cerkvii podani na najbolj nepristranski način, upoštevajoč sence in sence. Doba, ki jo sestavljajo zajamejo, obsega čas od začetkov krščanstva do 19. stol. Italijanska izdaja šteje 28 zvezkov, okoli 17.000 strani in 800 prilog dokumentarnega značaja. Kdor se zanima za to monumentalno delo, se lahko obrne pisмено ali po telefonu na naslov: Editrice SAIE, ul. Morelli 19/A, 34170 Gorizia-Gorica, tel. (0481) 81183 ali 31119.

Slovenska maša v Milanu. Slovenski verniki, ki živijo v Milanu in njegovi okolici, so vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo slovenske sv. maše, ki bo v nedeljo 10. oktobra ob 17. uri v cerkvi sv. Tomaža v ulici Broletto. Pričakujemo vas.

Zičnica na Sv. Višarje je zaradi zadnjega potresa nehala delovati, dokler ne bodo izvedeni pregledi njenih naprav in nosilnih stebrov.

★ **Za svetogorsko svetišče:** B. Simčič v spomin Jožefu Gruden 5.000; Terezija Coasin 2.000; Antonija Ščuka 1.000 lir.

Za Sv. goro in Sv. Višarje daruje Slovenka iz New Yorka namesto cvetja na grob staršev in sorodnikov po 20.750 lir.

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 22.45. **Dejstva in mnenja:** 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Sporod od 26. sept. do 2. oktobra 1976

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Komorna glasba. 11.15 Mladinski oder: »Govoreča žogica«. 12.00 Naborna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Glasbeno popoldne. 17.00 »Igorju ugaja Bach«. Igra. 18.15 Nedeljski koncert. 19.00 Zvoki in ritmi. 20.30 Glasbeni utrinki. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 V ljudskem tonu. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.00 Glasbeni utrinki. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Glasba za lahko noč.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Revija glasbil. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Komorni koncert. 19.10 Podvodna arheologija. 19.20 Južna Amerika igra in poje. 20.35 Verdi: »Dva Foscarija«, opera. 22.25 Glasba.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Deželni koncerti. 19.10 Slovenska povojna lirika. 20.35 Simfonični koncert. 21.40 Glasba za lahko noč.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Polifonija. 19.10 A. Rebuta: Po deželi velikih jezer. 19.25 Za najmlajše. 20.00 Glasbeni utrinki. 20.35 »Elektra naj žaluje«. Radijska priredba. 22.25 Glasba za lahko noč.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Simfonična dela deželnih avtorjev. 18.40 Pevci folk. 20.00 Glasbeni utrinki. 20.35 Koncert. 21.15 Glasba za lahko noč.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Motivi nedavne preteklosti. 18.30 Klasiki 20. stoletja. 19.10 Slovenski biografski roman. 19.40 Pevska revija. 20.00 Glasbeni utrinki. 20.35 »Emil Adamič«, igra. 21.15 Lahka glasba.

Ljubljanska TV

Sporod od 26. sept. do 2. oktobra 1976

Nedelja: 10.45 Otroška oddaja. 11.30 Ljudje in zemlja. 12.35 Nedeljsko popoldne. 16.00 »Montana«, film. 17.45 Košarka ital.-jug. lige. 20.00 Beograjske povesti. 21.00 Skrivnosti Jadrana. 21.30 Sport.

Ponedeljek: 17.15 Lutke. 17.30 Žuželke. 18.10 Psihologija dela. 20.00 M. Gorki: »Otroci sonca«. 22.00 Kratki filmi.

Torek: 17.35 Catch Kandy. 18.45 Narodna glasba. 20.00 Mednarodna obzorja. 21.00 »Pustolovski Simplicissimus«, nadalj.

Sreda: 16.10 Boks Ali: Norton. 17.10 »Beli delfini«, film. 17.25 Rembrandt, film. 18.10 Po sledih napredka. 20.00 »Poroka v kamnu«, film. 22.05 Nogomet Partizan: Dinamo (Kijev).

Četrtek: 17.15 Trapollo HH 33. 18.25 »Umiraajoči svet«, film. 20.05 »Brontejevi iz Hawthorne«, 21.05 Četrtekovi razgledi. 21.50 Glasbeni magazin.

Petek: 17.20 Pisani svet (Ohrid). 18.10 Ansambel Borisa Kovačiča. 20.05 »Kako pa kaj oče?«. 20.35 Slikarske tehnike. 21.10 S.O.S., film.

Sobota: 14.55 Nogomet Sarajevo: Dinamo. 18.25 »Polcilinder in gomoljast nos«, film. 20.00 »Hobson v škripci«, film.

★ LISTNICA UREDNIŠTVA

V zadnji številki »Katol. glasa« je izšel na 3. strani pod naslovom »Delovni tabori slovenske zamejske skavtske organizacije« tudi sestavek »Misli ob zaključku delovnih taborov«, ki ga je podpisal B. Š. V odstavku št. IV je proti koncu rečeno: »Ali pa bo še naprej "kulturno" društvo skrbelo samo za sterilna predavanja in razne plesne v korist potresencev, športno društvo bo skrbelo samo za žogo, farnе skupine bodo govorile o Tretjem svetu...«. To, kar je stavljeno v kurzivi in razne plesne v korist potresencev« je dodalo uredništvo, ne da bi o tem obvestilo predhodno avtorja prispevka, zato se mu ob tej priložnosti opravičuje za samolastno postopanje. Za vložek se je uredništvo odločilo, ker je bilo mnenja, da bo njegova pripomba dopolnila misli avtorja, da se za potresence premalo konkretno stori.

★ OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski 70 lir, osmrtnega 100 lir, k temu dodati 12% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo